

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea din București
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă <i>Justinian Patriarhul</i>
1.3. Departamentul	Școala Doctorală <i>Dumitru Stăniloae</i>
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Doctorat
1.6. Programul de studii	Teologie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		<i>Predica și cateheza în contextul contemporan</i>		2.2. Cod disciplină			
2.3. Titularul activității de curs			Pr. prof. dr. Nicușor Beldiman				
2.4. Titularul activității de seminar							
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	1	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	0
3.4. Total ore din planul de învățământ/Total ore online din planul de învățământ	12	din care: 3.5. curs - Curs față în față - Curs online	12 12	3.6. seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					90
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					90
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					-
Tutoriat					-
Examinări					25
Alte activități					33

3.7 Total ore studiu individual	238
3.8 Total ore din planul de învățământ	12
3.9 Total ore pe semestru	250
3.10 Numărul de credite	10

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe de teologie practică și retorică
4.2. de competențe	Competențe de operare pe calculator (Word, Internet)

	Explorer); capacitate de analiză, de sinteză și de gândire critică)
--	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu tablă și cu proiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Codificare Rezultat	REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII		
	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
R1	Doctorandul cunoaște în mod aprofundat repere ale cercetării interdisciplinare, specifice pentru articularea unui dialog dintre Omiletică și celelalte discipline teologice și complementaritatea ei specială cu Catehetica	Doctorandul analizează sistematic teme de actualitate din domeniul relației dintre retorica antică și predica creștină	Doctorandul evaluează critic și responsabil în situații profesionale implicații ale unor provocări actuale specifice relației dintre retorica antică și predica creștină
R2	Doctorandul cunoaște în mod aprofundat aspecte care vizează mijloacele practice actuale de propovăduire/catehizare	Doctorandul are capacitatea unei analize lucide și fundamentate cu privire la implicațiile actuale ale catehizei/predicii	Doctorandul evaluează critic și responsabil în situații profesionale implicații ale unor provocări actuale specifice relației dintre retorica antică și predica creștină
R3	Doctorandul cunoaște în mod aprofundat repere pentru analiza și însușirea strategiilor specifice pentru a predica în conformitate cu idealul educațional creștin ortodox	Doctorandul are capacitatea unei analize de tip apologetic în contextul actual al întâlnirii unor diverse perspective din diferite domenii ale cunoașterii	Doctorandul actualizează în duhul Scripturii și al Tradiției patristice poziții apologetice fundamentate în contextul de cunoaștere și de viață, care presupune cultivarea calităților intelectuale, morale și fizice necesare unui bun predicator/catehet

7. Conținuturi

	Metode de predare	Observații
1. Profilul duhovnicesc al predicatorului ortodox, după modelul Sfinților Părinți – în general;		
2. Proiectul catehetic <i>Hristos împărtășit copiilor</i> . Istoric, implementare în România, aspecte practice	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
3. Opera scrisă a Sf. Vasile cel Mare – prezentare generală din perspectivă omiletică	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
4. Omilii la <i>Hexameron</i> (analiză omiletică)	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
5. Omilii la <i>Psalmi</i> – I (analiză omiletică: 1-7)	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
6. Omilii la <i>Psalmi</i> - II (analiză omiletică: 8-14)	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
7. <i>Omilia către tineri</i> – analiză catehetică	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
8. Necrologuri și scrisori de mângâiere (teme, idei și strategii pentru predica actuală)	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
9. Proiectul de catehizare a adulților <i>Calea mântuirii</i>	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
10. Cateheza parohială în Biserica Ortodoxă Română astăzi. Exemple de cateheze maritale și bapismale	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
11. <i>Cele cinci cuvântări teologice</i> (prezentare generală: teme, strategii și idei pentru predica de azi)	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore
12. Tinerii în Biserica Ortodoxă Română după 1989. Efervescență religioasă și strategii misionare	<i>Prelegere, discuții</i>	2 ore

Bibliografie

Omiletica, Pr. prof. univ. dr. Vasile Gordon (coordonator), Pr. conf. dr. Nicușor Beldiman, Pr. conf. univ. dr. Adrian Ivan, Editura Basilica, București, 2015, 615 p.

Pr. Prof. Vasile Gordon, *Introducere în Omiletică*, Edit. Univ. București, 2001 (Biblioteca Facultății); Site-ul: ebooks.unibuc.ro/Teologie/omiletica/index.htm;

Idem (coord.), *Omiletica*, Ed. Basilica, 2015 (Biblioteca Facultății)

Anexă curs: Pr. Prof. V. Gordon, *Mergând învățați...Predici pentru toate duminicile și sărbătorile de peste an*, EIBMBOR, București, 2006 (Biblioteca);

Idem, *Vademecum omiletic. 100 de schițe pentru predici*, Ed. Renașterea, 2015 (Biblioteca).

ORIENTARE BIBLIOGRAFICĂ GENERALĂ: Pr. Prof. V. Gordon (coordonator), *Bibliografie catehetică, metodică și omiletică* (PDF, 33 pagini; Biblioteca Facultății; Site-ul Facultății din București: *Materiale pentru studenți – Practice – Pr. Prof. V. Gordon – Bibliografie...*)

ALBERICH Emilio avec la collaboration de DEROITTE Henri et VALLABARAJ Jérôme, *Les fondamentaux de la catéchèse*, Novalis/Lumen Vitae, Bruxelles, 2006.

ALBERICH Emilio et BINZ Ambroise, *Adultes et catéchèse. Eléments de méthodologie catéchétique de l'âge adulte*, Novalis, Cerf, Lumen Vitae, Bruxelles, 2000.

ANANIA Bartolomeu, Arhiepiscopul Clujului, *Cartea deschisă a împărăției*, EIBMBOR, București, 2007.

BEL, pr. prof. dr., Valer, *Misiune, parohie, pastorație. Coordonate pentru o strategie misionară*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2004.

BENGA, pr. prep. dr. Daniel, „Pregătirea pentru botez și botezul catehumenilor în Ierusalim după descrierea pelerinei Egeria și după catehezele mistagogice ale Sfântului Chiril”, în *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă din București*, 2006, pp. 257-287.

BELDIMAN, pr. prof. dr. Nicușor, *Predica în Biserica Ortodoxă Română din Muntenia în secolul al XX-lea. Analiză și evaluare*, Teză de doctorat, Editura Universității din București, Ediția a II-a, București, 2017, 530 p., ISBN 978-606-16-0837-9

Repere ale educației religios-morale în literatura omiletică și catehetică românească din secolul al XX-lea, Editura Universității din București, București, 2017, 355 p., ISBN 978-606-16-0866-9

Slujirea omiletică a mitropolitului Firmilian Marin, Editura Universității din București, București, 2017, 350 p., ISBN 978-606-16-0876-8

Anthology of Studies, Sermons and Catecheses, Editura Universității din București, București, 2018, 240 p., ISBN 978-606-16-0987-11.

”The word of God at work in the mission of the Church and in education, as reflected in the creations of the romanian orthodox preachers between the years 1900-1947. Illustrious Representatives, Homiletic Courses and Handbooks, Representative Studies, Sermon Books, Themes and Ideas (Selective Presentation)”, în vol. *The Dialog between Theology and Science. Ontological and Existential Perspectives*, Special Issue la Revista MO/2016, p.123-134, ISSN 1013-4239

”The Word – as Means of Communicating the Message of the Gospel” (Simpozionul interreligios international Dialogul interreligios și intercultural în lumea de astăzi, Qom, Iran, 16-17 mai 2016) în vol. Nicolae Achimescu, Mohsen Malek Afzali (eds.), *The Role of Interfaith and Intercultural Dialogue in the Contemporary World*, Al Mustafa International University, Publishing. House, Qom, 2017, p. 67-81

”Preaching in the Orthodox Church during 1948-1989. Illustrious Representatives, Homiletic Courses and Handbooks, Studies, Preaching Books, Representative Subjects and Ideas (A Selective Presentation)” în vol. *Omul multicultural. Volum în cinstea prof. dr. al științelor istorice Kamen Garenov (Pr. Petăr Garena)*, vol. II, Editura Gutenberg, Sofia, 2016, p. 351-388, ISBN 978-619-176-080-0

”Archdeacon Professor Petru I. David, Ph.D. – A Professor Dedicated to His Students and a Zealous Preacher”, în Special Issue, Ed. Mitropolia Olteniei, 2017, p. 73-95, ISSN: 1013-4239;

”An Overview of Romanian Sermon from the Beginnings to the 20th Century”, în *Teologia*, nr. 1/2017, p. 46-66, ISSN 2247-4382

”The Homiletic Activity Father Prof. Constantin Galeriu (Ph.D.)”, în *Teologia*, nr. 1/2018, p. 71-87, ISSN 2247-4382

”Patriarch Teoctist Arăpașu – a diligent and wise preacher”, în *Analele Științifice ale Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași (Serie Nouă). Teologie Ortodoxă*, Tom XXII, nr. 1/2017, p. 61-72, ISSN 1841-849X

”Ecclesiological and Soteriological Aspects in the Works of 20th Century Wallachian Homilists”, în *Analele Științifice ale Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași (Serie Nouă). Teologie Ortodoxă*, Tom XXI, nr. 1/2016, p. 29-50, ISSN 1841-849X

”Bishop Grigorie Comșa – a homiletic portrait”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai – Theologia Orthodoxa*, vol. LXI nr. 2/2016, p. 57-72, ISSN 2065-9474

”The Role of the Clergy in the Development of the Romanian Literary Language and in the Maintenance of the Conscience of National Unity through Sermon. Deacon Coresi, St. Metropolitan Bishop Varlaam of Moldavia, St. Hierarch Antim Ivireanul”, în rev. *Teologia*, nr. 1/2016, p. 43-62, ISSN 2247-4382

”Anthropological and Eschatological Tenets in the Sermons of the 20th Century Wallachian Preachers”, în *Teologia*, nr. 2/2016, p. 77-101, ISSN 2247-4382

”The homiletic service of the Metropolitan Joseph Naniescu”, în *Teologie și Viață*, nr. 5-8, 2016, p. 38-53, ISSN 2285-5564, ISSN-L 1221-5988

”Dogmatic Teachings on the Persons of the Holy Trinity reflected in the Works of the Preachers from Muntenia in the 20th century”, în *International Journal of Orthodox Theology* 7:1 (2016), p. 85-122, ISSN 2190-0582

”The Homiletic Profile of Father Sofian Boghiu (1912-2002) – commemorating 15 years since his repose in the Lord”, în

ICON OF FAITH. International Journal of Interdisciplinary Scientific Research, 7/4/2018, p.111-117, ISSN: 2501-3386

”Parenetic principles in the homiletic work of the Metropolitan Bishop Firmilian Marin” în ICON OF FAITH. International Journal of Interdisciplinary Scientific Research, 8/4/2018, p. 5-14

„Părintele profesor Marin C. Ionescu – orator talentat și misionar conștiincios”, în ”Богословска мисъл”, Издание на: Богословски факултет при СУ „Св. Климент Охридски“, Revista Facultății de Teologie Ortodoxă, Universitatea St. „Kliment Ohridski” din Sofia, Bulgaria, nr. 2/2015, p. 89-102, ISSN 1310-7909

”National unity and unity of Faith in the Speeches of Patriarch Miron Cristea”, în International Journal of Theology, Philosophy and Sciences, no. 2, year II, may 2018, p. 54-60

”Religious-moral tenets in the sermons of Father Arsenie Boca”, în ICON OF FAITH. International Journal of Interdisciplinary Scientific Research, 9/5/2019, p. 42-53

„Identitatea isihastă a monahismului românesc reflectată în scrierile Sfinților Gheorghe și Calinic de la Cernica”, în Mitropolia Olteniei, nr. 1-4, 2019, p. 135-149, ISSN 1013-4239

”Father Professor Sebastian Chilea. Novel Reflections on Sermon and Preacher”, în Teologia, nr. 1/2019, p. 81-99, ISSN 2247-4382

”The Importance of the Sermon and the Preacher’s Responsibility, according to Archimandrite Iuliu Scriban”, în ICON OF FAITH. International Journal of Interdisciplinary Scientific Research, 9/5/2019, p. 43-54, ISSN 2501-3386

BOTEZAN, pr., Florin, *Sfânta Liturghie : cateheza desăvârșită*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2005.

BRIA, pr. prof., Ion, *Comentariu la Catehismul Ortodox*, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2000.

BULACU, pr., Mihail, *Pedagogie creștină ortodoxă*, București, 1935.

CREȚU, pr. lect. dr., Vasile, „Catehisme ortodoxe românești din secolele XX și XXI. O perspectivă analitică și comparativă”, în Pr. prof. dr. Ștefan Buchiu (editor), *Lumini de centenar*, Editura Universității din București, 2018, pp. 227-296.

GORDON, pr. prof. dr., Vasile, *Introducere în Catehetica ortodoxă*, Editura Sophia, București, 2004.

GRIGORAȘ, pr., Costachi, *...Propovăduiți Evanghelia la toată făptura !... - Omiletică și Catehetică specială*, Editura Trinitas, Iași, 2000.

SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Despre creșterea copiilor*, Edit. Institutului Biblic, București, 2001.

JURCA, pr. lect. dr., Eugen, *Cateheza baptismală în antichitatea creștină*, Editura Marineasa, Timișoara, 2004.

SF. VASILE CEL MARE, *Omilia către tineri*, trad. pr. D. Fecioru, București, 1986. (vol. nr. 17 din colecția P. S. B.)

CALCIU-DUMITREASA Gheorghe, *Șapte cuvinte către tineri*, Editura Anastasia, București, 1996.

CĂLUGĂR, pr. prof. dr., Dumitru, *Catehetica*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2007.

CLEMENT Alexandrinul, *Pedagogul*, trad. pr. D. Fecioru, București, 1982 (vol. 4 Colecția *Părinți și Scriitori Bisericești*, P.S.B.)

CRĂCIUN, Episcopul Dunării de Jos, Casian, «Educația creștină», în colectiv, *Biserica în misiune. Patriarhia Română la ceas aniversar*, E.I.B.M.B.O.R., București, 2005, pp. 384-402.

CUCOȘ, Constantin, *Educația religioasă. Repere teoretice și metodice*, Polirom, Iasi, 1999.

DERROITTE, Henri (sous la direction de), *Théologie, mission et catéchèse*, Novalis/Lumen Vitae, Bruxelles, 2002.

GORDON, pr. prof. dr., Vasile, *Biserica și Școala. Analize omiletice, catehetice și pastorale*, Editura Christiana, București, 2003.

GOȚIA, Maria, *Înnoirea catehezei. Elemente de metodologie*, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca, 1998.

GOȚIA, Maria, *Înnoirea catehezei. Tehnici catehetice bazate pe cuvânt*, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca, 1998.

Arhiepiscopul HRISOSTOM de Etna, *Elemente de psihologie pastorală ortodoxă*, Buna Vestire, Galați, 2003.

JURCA, pr. dr., Eugen, *Experiența duhovnicească și cultivarea puterilor sufletești. Contribuții de metodologie și pedagogie creștină*, Editura Marineasa, Timișoara, 2001.

JURCA, pr. lect. dr., Eugen, *Cateheza baptismală în antichitatea creștină*, Editura Marineasa, Timișoara, 2004.

SFÂNTUL IRINEU DE LYON, *Demonstrația propovăduirii apostolice - catehism pentru adulți*, traducere, introducere și note de episcop vicar Dr. Irineu-Pop Bistrițeanul, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2007.

MÂNDĂCANU, Virgil, *Pedagogia creștină. Manual pentru învățământul preuniversitar și universitar*, Editura Gazeta, Chișinău, 2006.

MIRON, arhim. prof., Vasile, «Cateheza liturgică și mistagogică în parohie astăzi», în *Orthodoxia*, nr. 1-2/1997, pp. 87-106.

NECULA, pr., Constantin, *Sarea pământului*, vol. I, Tehnopres, Iași, 2002.

RĂDUCĂ, pr. lect. dr., Vasile, «Actul catehetic : cateheza și acțiunile sale», în *Studii Teologice*, nr. 3-4/1997, pp. 153-164.

RĂDUCĂ, pr. lect. dr., Vasile, *Curs de Catehetică*, ms. dactil., București, 1996.

RĂDUȚĂ, drd., Nicoleta, «Pedagogi laici în sprijinul catehezei ortodoxe. Simion Mehedinți – Soveja (1868-1962)», în *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă "Patriarhul Justinian"*, Editura Universității din București, 2008, pp. 487-496.

SICARI, Antonio Maria, *Cateheză despre căsătorie pentru logodnici și soți*, Editura Galaxia Gutenberg, 2004.

SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, (Traducere Pr. Marcel Hanches), *Cateheze baptismale*, Oastea Domnului, Sibiu, 2003.

VANCA, pr. conf. univ. dr., Dumitru, *Icoană și cateheză*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2005.

Colectiv de autori (coord. Pr. Ilie TRIF), *Paradoxul creștin și cartea tinereții*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2005.

Colectiv de autori, *Tineretul și creștinismul. Repere duhovnicești pentru tinerii vremurilor noastre*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2008.

Episcopia Dunării de Jos, Seminarul teologic "Sfântul Apostol Andrei", *Tinerii creștini și provocările globalizării*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2005.

8.2. Seminar

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile ajută la intensificarea unei cercetări care să presupună interacțiuni cu specialiști din diferite domenii, valorificându-se o conștiință a dialogului și furnizând abilități de înțelegere a unor problematice de actualitate, răspunzând exigențelor mai multor angajatori din misiunea Bisericii, din domeniul educațional și cel al cercetării.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Examen oral</i>	100%
	<i>-Verificare pe parcurs</i>	-	
9.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	
	<i>- Activitate la seminar</i>	-	
9.6 Standard minim de performanță: Cunoașterea reperelor semnificative din omilia și cateheza patristică, valorificate în contextul epistemologic actual			

Data completării,

30.09.2025

Data avizării,

30.09.2025

Semnătura titularului de curs,

Pr. prof. dr. Beldiman Nicușor

Semnătura director SD,

Conf. Dr. Adrian Lemeni

